

OZNÁMENIA O STRATEGICKOM DOKUMENTE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obec Pohorelá

2. Identifikačné číslo.

IČO: 00313696

3. Adresa sídla.

Obecný úrad Pohorelá
Nová 392
Pohorelá 976 69

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Starosta: Jana Tkáčiková
Adresa: Obecný úrad Pohorelá
Pohorelá 73
935 06 Pohorelá

Tel: 048 / 6196 102
Fax: 048 / 6196 109
Email: obec@pohorela.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Starosta: Jana Tkáčiková
Adresa: Obecný úrad Pohorelá
Pohorelá 73
935 06 Pohorelá

Tel: 048 / 6196 102
Fax: 048 / 6196 109
Email: obec@pohorela.sk

Miesto na kon.: Obecný úrad Pohorelá, Pohorelá 73, 935 06 Pohorelá

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohorelá 2015 – 2024 **(aktualizovaná verzia pôvodného PHSR)**

2. Charakter.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohorelá s výhľadom do roku 2024 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho

rozvoja obce Pohorelá sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Pohorelá, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

3. Hlavné ciele.

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Pohorelá nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Pohorelá, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do lesníctva, cestovného ruchu a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt – organizovaním folklórnej slávnosti, rekonštrukciou tradičných stavieb, ale aj ostatných historických pamiatok - kaštieľa. Vytvorí podmienky pre rozvoj nevyužívaného lyžiarskeho areálu a kempingu. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie. Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Pohorelá je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohorelá na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Pohorelá. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné opatrenia vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľov. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Pohorelá, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Opatrenie 2.2.2

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

Rekonštrukcia železničnej stanice.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.

Zvýšenie kapacity rozvodnej siete plynu.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenie 5.1.1

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenie 5.2.1

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Opatrenie 5.2.2

Výstavba protizáplavových opatrení.

Opatrenie 5.2.3

Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenie 5.3.1

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenie 5.4.1

Realizácia protierózných opatrení.

Opatrenie 5.4.2

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Sociálne služby

Cieľ 6.1

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenie 6.1.1

Zriadenie klubu mladých.

Opatrenie 6.1.2

Zriadenie centra pre matky s deťmi.

Opatrenie 6.1.3

Zriadenie sociálneho taxíka.

Opatrenie 6.1.4

Výstavba nájomných bytových domov 3 x 6 b.j.

Podprogram 6.2.

Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenie 6.2.1

Podpora poradenskej činnosti.

Opatrenie 6.2.2

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenie 6.3.1

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Opatrenie 6.3.2

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Opatrenie 6.3.3

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Vzdelávanie

Cieľ 7.1

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenie 7.1.1

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Opatrenie 7.1.2

Modernizácia zariadení základného školstva.

Opatrenie 7.1.3

Dostavba školskej športovej infraštruktúry a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Podprogram 7.2.

Šport

Cieľ 7.2.

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenie 7.2.1

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Opatrenie 7.2.2

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou.

Podprogram 8.1.	Kultúrna infraštruktúra
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok a historických stavieb.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Podprogram 8.2.	Organizačné zabezpečenie
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	Propagácia v oblasti kultúry
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.	Propagácia obce
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.
Podprogram 9.2.	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Podprogram 9.3.	Cestovný ruch.
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EU.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.	Administratíva
Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.
Podprogram 10.2.	Bezpečnosť
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.	Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Podprogram 11.2.	Počítačová gramotnosť.
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

4. Obsah (osnova).

1 ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POHORELÁ

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

- 2.1. HISTÓRIA OBCE
- 2.2. PRÍRODNÉ POMERY
- 2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 2.4. DOPRAVA
- 2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 2.6. OBYVATEĽSTVO
- 2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ
- 2.8. BÝVANIE
- 2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE
- 2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE
- 2.11. SOCIÁLNA SFÉRA
- 2.12. ZDRAVOTNÍCTVO
- 2.13. ŠPORT
- 2.14. KULTÚRA
- 2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA
- 2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY
- 2.17. CESTOVNÝ RUCH
- 2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014
- 2.19. SAMOSPRÁVA

3 SWOT ANALÝZY

- 3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
- 3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO
- 3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT
- 3.8 KULTÚRA
- 3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
- 3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
- 3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE
- 3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE POHORELÁ

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POHORELÁ

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE POHORELÁ

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POHORELÁ

- 6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
- 6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
- 6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
- 6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
- 6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
- 6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
- 6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

- 6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 7.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 7.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
- 7.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
- 7.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- 7.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
- 7.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
- 7.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
- 7.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
- 7.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
- 7.11. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POHORELÁ

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRASR OBCE POHORELÁ

- 7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRASR
- 7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

8 AKČNÝ PLÁN

- 8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
- 8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
- 8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
 8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
 8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
 8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
 8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
 8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
 8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
 8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA POHORELÁ
 9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU
 9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
 9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
 9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
 9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
 9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
 9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
 9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
 9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
 9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
 9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
 9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
 10 ZÁVER
 11 POUŽITÁ LITERATÚRA

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania, ktorý bol založený na princípe partnerstva, je PHRSR spracovaný v jednom variante ako výsledok dohody jednotlivých členov partnerstva pri zapracovaní prevažnej väčšiny vzniknutých pripomienok.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohorelá na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program hospodárskeho rozvoja a rozvoja obce Pohorelá je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

PHRSR obce Pohorelá nadväzuje na ostatné strategické a koncepcné dokumenty na miestnej, národnej a nadnárodnej úrovni.

Miestnej úrovni

- **aktualizuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**
- **Zadanie územného plánu,**
- **Územný plán obce,**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovanií, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR NRSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Obecné zastupiteľstvo obce Pohorelá

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Pohorelá o schválení aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohorelá na programovacie obdobie 2015 – 2024

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu.

Vstupy pre PHRSR predstavujú aj finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtu samotnej obce.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom implementácie PHRSR bude súbor aktivít, zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok obce Pohorelá vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení. Tieto aktivity prispejú nielen ku skvalitneniu infraštruktúry, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierňovaniu mikroklimatických zmien. Výstupy a výsledky implementácie PHRSR budú hodnotené v rámci sledovania hodnôt merateľných ukazovateľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Podpora projektov je zameraná na zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie:

- zvýšenie energetickej efektívnosti budov,
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
- zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku,
- údržba a dostavba kanalizačnej siete so systémom čistenia splaškových odpadových vôd,
- zlepšenie systémov nakladania s odpadmi s ohľadom na ich druhotné využívanie,

Treba očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona 180/2013 Z. z. v platnom znení, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie PHRSR je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 180/2013 Z.z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

V zásade možno konštatovať, že PHRSR sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov obce Pohorelá. PHRSR obce Pohorelá je plánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. PHRSR vytvára predpoklady pre rozvoj územia, cieľom je získať optimálne urbanistické riešenie územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnuť plnohodnotnú časť obce s vytvorením plôch pre rozvoj bývania a rekreácie. PHRSR rieši problémy v oblasti rozšírenia dopravy a technickej infraštruktúry na základe požiadaviek na novú výstavbu. Význam bude mať doprava z titulu služieb obyvateľstva obce v oblasti dochádzky do obce za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v obci. Regionálne územné vzťahy v regióne vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí. Tento zámer pozitívne zmení kvalitu prepravných vzťahov, čo bude mať pozitívny, odľahčujúci efekt na jestvujúcej komunikačnej sieti a podporí tak udržateľnosť rozvoja v subtlých priestorových podmienkach sídla. Návrhy sa týkajú tak prietahov ciest I. triedy obmedzením tranzitu nákladnej automobilovej dopravy, ako aj z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinou štruktúrou. PHRSR počíta s nárastom počtu obyvateľov, čo bude popri intenzifikácii znamenať aj zväčšenie súčasnej zastavanej plochy obce s novými MK tak, aby ich riešenie prispelo k zvýšeniu kvality bývania: odstupy novej zástavby bývania za OP, situovanie nových funkcií vybavenosti a výroby pozdĺž dopravnej kostry, naopak zvýšenie podielu MK najnižších funkcií v prospech pobyťových funkcií miestnych ulíc.

Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti

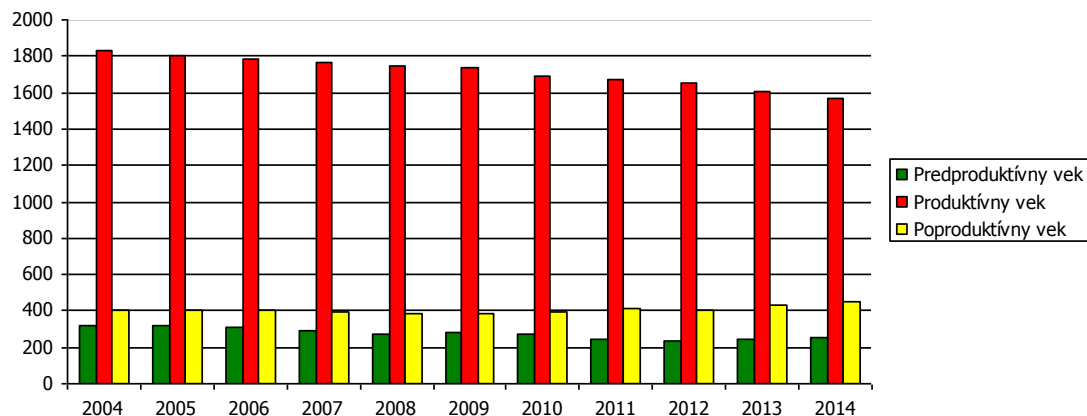
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 13,75 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (21 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 14,62 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	319	315	313	292	276	277	271	244	239	248	252
Produktívny vek	1833	1807	1780	1765	1750	1734	1690	1676	1648	1602	1565
Poproduktívny vek	400	404	402	397	384	386	396	412	406	436	455

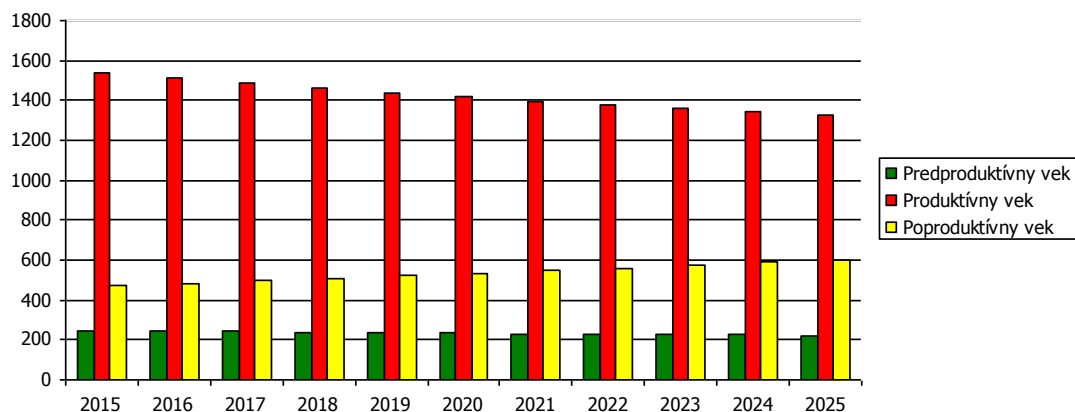
Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	249	246	243	240	238	235	232	230	227	225	223
Produktívny vek	1540	1512	1487	1463	1440	1419	1399	1379	1361	1344	1328
Poproduktívny vek	473	484	496	511	522	535	548	562	575	589	603

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	20	20	21	21	22	23	23	24	25	25	26

1-4	65	65	64	64	63	63	62	62	61	61	60
0 – priem. Index				1,029	% nárast – 0						33,48
1-4 priem. Index				0,992	% nárast 1 – 4						-7,71
Abs. nárast											1
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											3,759
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,017

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal stúpnúť počet detí do 1 roka o 33,48 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet klesnúť o 7,71 %. V priemere by mal stúpnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,759 %, do roku 2025 by mal tento podiel stúpnúť na 4,017 %. V absolútnom vyjadrení však dôjde k nárastu počtu detí o cca. 1. Nárast by mal byť relatívne málo významný a pravdepodobne nebude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	80	79	78	77	76	74	73	72	71	70	69
10-14	84	82	80	78	77	75	73	72	70	68	67
5-9 – pr. Index				0,986	% nárast 5 - 9						-13,07
10-14 pr. Index				0,977	% nárast 10 - 14						-20,60
Abs. nárast											-28
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											7,246
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											6,321

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku klesnúť o 28. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí klesnúť o 13,07 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 20,60 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal poklesnúť na 6,321 %. Obec v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania a je aj zriaďovateľom základnej školy. Ak sa doterajší trend zachová, nebude v sledovanom nevyhnutné toto zariadenia výraznejšie rozširovať.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	89	84	79	74	69	65	61	57	54	50	47
15-19 – pr. Index				0,938	% nárast 15-19						-47,05
Abs. nárast											-42
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											3,941
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											2,191

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2025 klesnúť na 2,191 %. Vysoký podiel odlivu obyvateľov v tomto veku môže čiastočne súvisieť s migráciou za vzdelávaním, prípade aj pracovnými príležitosťami.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	112	104	97	90	84	78	73	68	63	59	55

25-29	149	146	142	138	135	132	128	125	122	119	116
20-24 - pr. Index				0,932	% nárast – 20-24						-50,79
25-29 - pr. Index				0,975	% nárast 25 – 29						-22,18
Abs. nárast											-90
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											11,538
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											7,944

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 90 obyvateľov. Celkovo 50,79 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 22,18 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	155	150	144	139	134	129	124	120	116	111	107
35-39	183	183	182	182	181	180	180	179	179	178	177
40-44	191	193	197	201	204	208	211	215	218	222	225
30-34 - pr. Index				0,964	% nárast – 30-34						-30,81
35-39 - pr. Index				0,997	% nárast – 35-39						-3,29
40-44 - pr. Index				1,017	% nárast – 40-44						18,16
Abs. nárast											-19
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											23,394
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											23,672

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o – 30,81 %. Nárast sa predpokladá v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 19. Kým v roku 2015 sa predpokladá celkový podiel na 23,394 %, do roku 2025 by tento podiel mal narásť na 23,672 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	159	159	160	160	161	161	162	163	163	164	164
50-54	148	141	134	128	122	116	111	106	101	96	91
55-59	178	176	175	173	172	171	169	168	167	165	164
45-49 – pr. Index				1,004	% nárast - 45-49						3,70
50-54 - pr. Index				0,953	% nárast - 50-54						-38,16
55-59 - pr. Index				0,992	% nárast - 55-59						-7,55
Abs. nárast											-64
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,392
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											19,496

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast v skupine 45 – 49 (3,70 %). V skupine od 55 – 59 sa predpokladá pokles o 7,55 %. V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet obyvateľov o 64. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 19,496 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025

60-64	176	177	177	178	178	178	179	179	179	180	180
65-69	174	177	182	189	192	197	202	206	211	216	221
70-74	117	119	120	122	123	125	127	128	130	131	133
75-79	104	109	114	119	125	130	135	140	146	151	156
80-84	44	43	43	42	42	41	41	40	40	39	39
85-89	29	29	30	31	31	32	33	34	34	35	36
90-94	6	6	7	8	9	10	12	13	15	17	19
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index	1,019 % nárast – 60+										20,53
Abs. nárast											133
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											28,729
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											36,360

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 20,53 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 36,360 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 133 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

Návrh rozvoja bývania v obci je riešený nasledovnými postupmi :

- priebežným skvalitňovaním súčasného bytového fondu** – z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond v súlade so stanovenými podmienkami,
- dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy** v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území obce, využitím dopravne prístupných záhrad v zastavanom území obce.
- návrhom nových lokalít bytových budov (ktoré nezasahujú do chránených území)**

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách. Žiadne tieto plochy nezasahujú do území so zvýšenou potrebou ochrany.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu aj smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Aj keď pre výrobu nie sú vymedzené nové plochy, výrobné aktivity sa môžu koncentrovať v existujúcich výrobných areáloch, ktoré majú dostatočné rezervy pre intenzifikáciu. V súvislosti s predpokladom rastu počtu obyvateľov sa navrhuje dobudovanie občianskej vybavenosti a jej koncentrácia v hlavnom uzlovom priestore, definovanom ako centrálna zóna obce. Týmto opatrením sa zabezpečí optimálna pešia dostupnosť zariadení občianskej vybavenosti celoobecného významu pre všetkých obyvateľov. Regulačné podmienky však umožňujú umiestňovať drobné prevádzky obchodu a služieb (do istého rozsahu zastavaných plôch) aj v iných častiach obce. Zvýšenie kvality a spektra sociálnych služieb prinesú návrhy v oblasti nekomerčnej občianskej vybavenosti. Odporúča sa postupne uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov.

Pre rozvoj predškolskej výchovy sa navrhuje orientácia na zvyšovanie kvalitatívneho štandardu jestvujúceho zariadenia, na dobudovanie a zlepšovanie jestvujúceho stavu materiálno-technickej základne, zvyšovanie estetickéj úrovne priestorov, vylepšovanie materiálneho vybavenia materskej školy a základnej školy modernými učebnými pomôckami, zvyšovanie úrovne špeciálnych učebných výpočtovej techniky a sústavne zdokonaľovanie technického vybavenia. Pre zlepšenie telovýchovných aktivít je navrhnuté doplniť súčasné vybavenie materskej a základnej školy. Predpokladá sa tiež: vybudovanie obecného hokejového klziska medzi telocvičňou a areálom bývalej MŠ, vybudovanie tribúny na futbalovom ihrisku, obnova a rekonštrukcia multifunkčného ihriska. V oblasti kultúry sa pre obyvateľov navrhuje rekonštrukcia a prestavba budovy bývalej materskej školy na viacúčelové kultúrne zariadenie, obstaranie zariadenia kultúrneho domu, rekonštrukcia budovy bývalého Kina.

Počíta sa tiež s revitalizáciou verejných priestranstiev v centrálnej zóne obce, s výsadbou zelene a s výstavbou rozptylových plôch a chodníkov, doplnením detských atrakcií. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a k zdravému patriotizmu. Rozšírenie športového areálu a vytvorenie ďalších možností pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov nielen v centre ale aj na Pohorelskej Maši, rekreáciu v krajine bude mať pozitívne sociálne dopady. Pre rôzne obecné podujatia, kultúrno-spoločenské a rekreačno-oddychové obecné aktivity v prírodnom prostredí sa navrhuje využívať novo navrhovanú športovo-rekreačnú a oddychovú prírodnú plochu.

Priamy pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov bude mať rozvoj športovej infraštruktúry. Navrhované je skvalitnenie vybavenia súčasného futbalového areálu na úroveň viacúčelového športového centra obce.

Nárastom nových obyvateľov obce je potrebné v PHRSR počítať aj so skvalitnením a zlepšením dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Pre obyvateľov obce v súčasnosti je priamo v obci poskytovaná primárna zdravotnícka starostlivosť. Tá je zabezpečená v zariadení zdravotného strediska priamo v obci. Primárna zdravotnícka starostlivosť bude do budúcnosti smerovať k zvyšovaniu kvality zdravotníckych zariadení, pomôcok, diagnostických prístrojov a pod. pre všetky skupiny obyvateľov, na čo je v súčasnom zariadení dostatok disponibilného priestoru.

PHRSR predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

V nevyužívaných disponibilných budovách a alternatívne v rámci podružných centier nových rozvojových zón bývania sa navrhuje umiestniť obecné klubové zariadenie pre denný pobyt miestnych seniorov dôchodcov s možnosťou komplexného vybavenia s programom.

Prijateľnosť činnosti, narušenie pohody a kvality života

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa PHRSR obce možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, čo pozitívne ovplyvní obraz obce a zvýši jej návštevnosť. Možné negatívne pôsobenie pri výstavbe na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie, ako sú príslušné limity. Výstavba nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach. Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia. Podľa predpisu, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Nepriaznivo na obyvateľstvo vplýva poľnohospodárska výroba a to používaním agrochemikálií, prašnosťou a živočíšnou výrobou (zaťažuje územie najmä pachmi). Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným z závažných rizikových faktorov zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že znečisťujúce látky vyskytujúce sa vo vode pôsobia toxicky na živé organizmy. Strategický dokument nezvyšuje funkčné plochy pre poľnohospodársku výrobu. Zdrojmi hluku na území obce je automobilová doprava. V PHRSR je cieľom skvalitňovať a rozširovať dopravnú a technickú infraštruktúru na základe požiadaviek na novú výstavbu. Dopravná dostupnosť jednotlivých územných obvodov bude umožnená po jestvujúcich a taktiež novo navrhovaných pozemných komunikáciách komunikačného systému obce.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod. vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Lokality NATURA 2000

Do katastra obce zasahuje lokalita NATURA 2000. Obec Pohorelá plne rešpektuje územnú ochranu a svoje rozvojové činnosti umiestňuje mimo chránených území. Rovnako neplánuje na svojom území realizovať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu životného prostredia.

Názov Muránska planina-Stolica

Kód územia SKCHVU017

Kraj Banskobystrický

Správca územia NP Muránska Planina

Platnosť k 1.4.2012

Navrhované menežmentové opatrenia

Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne

Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov

Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky

Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty

Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy

Predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu

Predlžovanie obnovnej doby

Intenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Zvyšovanie rubnej doby

Obnova zdroja potravy (zarybňovanie)

Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)

Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)

Usmerňovanie návštevnosti územia

Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce)

Intenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Extenzívne prepásanie kozami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Intenzívne prepásanie koňmi (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)

Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov

Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Všetky penzióny a chaty

Hotely a motely

Hospodársky odber vody

Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb

Nekryté športové ihriská

Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie

Farmy v ktorých sa chová viac ako 10 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)

Česty I. až III. triedy

Účelové komunikácie

Nekryté parkoviská a odstavné plochy

Železničné, lanové a iné dráhy

Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy

Melioračné sústavy

Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary

Miestne rozvody plynu, vody alebo pary (okrem domových prípojok)

Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia

Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice

Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojok)

Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice

Lyžiarske zjazdové trate

Jazda na snežných skútroch

Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia

Zriadiť rybochovné zariadenie

Organizovanie spoločných poľovačiek

Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica

Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov

Diaľkové rozvody elektriny

Zasnežovanie lyžiarskych tratí

Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie

Lyžiarske vleky

Golfové ihriská

Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy

Kryté budovy pre šport

Športové areály

Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
Skládky odpadu - do 500 m
Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 1000 m
Malé vodné elektrárne - do 1 000 m
Rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m
Zriadiť rybochovné zariadenie - do 200 m

Názov Nízke Tatry

Kód územia SKCHVU018
Kraj Banskobystrický
Správca územia NP Nízke Tatry
Platnosť k 1.4.2012

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území
Hotely a motely
Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia
Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske
Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu
Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcou vodného toku), nad 50 m dĺžky
Výrub krov, nad 500 m²
Výrub stromov, nad 80 stromov
Zvýšenie prepravnej kapacity dopravných zariadení (vleky, lanovky) o minimálne 20 %
Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach
Zmeny obytných objektov na priemyselné
Zmeny obytných objektov na rekreačné
Zmeny obytných objektov na poľnohospodárske
Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné
Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky
Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné
Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov
Zmeny rekreačných objektov na priemyselné
Zmeny rekreačných objektov na obytné
Oplocovanie pozemkov okrem oplozenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašelinu, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcou
Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.)
Krematóriá
Kaplnky a kostoly
Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
Rodinné domy
Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)
Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest
Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.)
Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok
Všetky penzióny a chaty
Kempingy
Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov
Budovy pre maloobchod a drobné služby
Budovy pre veľkoobchod
Autoservisy
Čerpace stanice
Dopravné a telekomunikačné budovy
Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky
Hangáre a depá
Parky (prímestské, rekreačné a pod.)
Priemyselné budovy a sklady
Priemyselné nádrže a silá
Skladovacie plochy všetky
Amfiteátre
Budovy pre školstvo a na vzdelávanie
Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník
Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu
Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha
Stanice (autobusové, železničné)
Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov
Športové areály
Kryté budovy pre šport

Skokanské mostíky
 Lyžiarske zjazdové trate
 Zasnežovanie lyžiarskych tratí
 Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky
 Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche do 2 ha
 Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky)
 Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice
 Výkon poľovného práva - zber vajec pernatej zveri
 Zriadiť rybochovné zariadenie
 Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
 Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia
 Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka)
 Pohyb mimo vyznačených chodníkov v alpskom vegetačnom stupni
 Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 2 a 3 vyhlášky)
 Melioračné sústavy
 Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy
 Malé vodné elektrárne
 Lyžiarske vleky
 Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia
 Cesty I. až III. triedy
 Účelové komunikácie
 Nekryté športové ihriská
 Železničné, lanové a iné dráhy
 Televízne káblové rozvody
 Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary
 Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia
 Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojk)
 Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
 Diaľkové rozvody elektriny
 Miestne rozvody elektriny (okrem domových prípojk)
 Golfové ihriská
 Nekryté parkoviská a odstavné plochy
 Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb
 Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy
 Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac
 Umiestnenie, výsadba a zloženie pôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, nad 0,5 ha
 Bytové domy
 Zábavné parky
 Budovanie a vyznačenie mototrás
 Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb
 Skládky odpadu
 Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu
 Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu
 Spaľovne odpadu
 Hospodársky odber vody
 Jazda na snežných skútroch
 Zoologické a botanické záhrady
 Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia
 Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie
 Vypaľovanie stariny
 Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb
 Povrchové lomy vápencové, dolomitové
 Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov)
 Diaľnice
 Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí
 Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela
 Umiestnenie vodného diela

 Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
 Zmeny rekreačných objektov na priemyselné - do 50 m
 Skládky odpadu - do 500 m
 Ťažba a úprava rudných surovín - do 500 m
 Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu
 Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu
 Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m

Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery - do 100 m
 Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske - do 50 m
 Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskoho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu - do 1 000 m
 Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu - do 1 000 m
 Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom - do 50 m
 Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m
 Melioračné sústavy - do 100 m
 Diaľnice - do 200 m
 Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m
 Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu
 Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu
 Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia - do 1 000 m
 Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií - do 2000 m
 Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky) - do 1000 m
 Rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m

PHRSR obce Pohorelá nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. V PHRSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd
- pásmo hygienickej ochrany areálov PD
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest I. triedy (platia mimo zastavaného územia)

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na polohu v území, charakter a rozsah návrhu tento nevyvolá žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

- obyvatelia obce Pohorelá
- fyzické a právnické osoby podieľajúce sa na využívaní územia obce
- združenia pôsobiace v obci

2. Zoznam dotknutých subjektov.

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo obrany SR, Sekcia ekonomiky, národný riaditeľ pre infraštruktúru, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Brezno, Oddelenie územného plánovania,
- Regionálna správa ciest BBSK,
- Okresný úrad Brezno, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Brezno, Pozemkový a lesný odbor,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru

- Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
- Stredoslovenská energetika, a.s.,
- Slovenská elektrizačná prenosná sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava
- Eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava
- Slovak Telecom, Karadžičova 10, 825 13 Bratislava
- Orange Slovensko, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
- Telefónica O2 Slovakia s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
- Obec Heľpa
- Obec Valkovňa

3. Dotknuté susedné štáty.

PHRSR obce Pohorelá nezasahuje do záujmového územia a pôsobnosti iných štátov. Všetky aktivity plánované v rámci PHRSR sa realizujú v rámci zastavaného územia.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Pôsobnosť strategického dokumentu vymedzujú nasledujúce mapové podklady.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

PHRSR obce Pohorelá integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Pohorelá 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na pôvodný PHSR 2007 - 2013, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+. Pri spracovaní strategického dokumentu sa vychádzalo z podkladov (dotazníkový prieskum), kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta,

komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Pohorelá, 23. 11. 2015

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Starosta obce: Jana Tkáčiková, Adresa: Obecný úrad Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

.....
starostka obce

.....
pečiatka